

LECTIO DIVINA

IT-TIELET HADD TAR-RANDAN (A)

Ġw 4,5-42

Ġesù gie f'belt tas-Samarija, jisimha Sikar, qrib il-biċċa art li Ġakobb kien ta lil ibnu Ġuzeppi, fejn kien hemm ukoll il-bir (l-għajn) ta' Ġakobb.

Sikar (jew Sikem) tirreferi għall-bidu tal-istorja tas-salvazzjoni. Hija l-ewwel art li jidhol fiha Abraham meta Alla jitolbu jitleq minn artu u jmur fl-art ta' Kangħan. Hemmhekk, hdejn il-balluta ta' Mori, huwa bena artal lill-Mulej (ara Ġen 12,1-7). Imma Sikem għandha fuq kolloxx rabta partikulari ma' Ġakobb. Hemmhekk Ġakobb kien xtara għalqa wara l-laqgħa famuża tiegħu ma' ħuh Għesaw li ried jithallas minnu talli kien seraqlu l-primogenitura (ara Ġen 33,19). Din l-art Ġakobb kien ħallieha mbagħad lil ibnu Ġuzeppi (Ġen 48,22), l-iben li kien iħobb, u li kellu jkun is-salvatur ta' ħutu. Ir-referenza għal Ġuzeppi hija importanti għaliex dan kien figura ta' Ġesù li kellu jigi. U issa Ġesù gie, u qiegħed f'din l-art li kienet ta' Ġuzeppi.

Hemmhekk kien hemm "il-bir ta' Ġakobb". Hawnhekk l-evangelista juża l-kelma "għajn", u dan fid-dawl ta' dak li kellu jħabbar Ġesù ftit aktar 'il quddiem: "L-ilma li nagħtih jien isir fih għajn tal-ilma li jwassal sal-ħajja ta' dejjem" (v.13). Skont legġenda Rabbinka, hawnhekk Ġakobb kien wettaq miraklu: kien bidel dak il-bir f'għajn ta' ilma li tfawwar u taqbez 'il barra mix-xfar tal-bir. F'post fejn l-ilma huwa skars ħafna, huwa normali li fejn hemm għajn jew bir jingabru n-nies u jsir post ta' laqgħa. Kien fil-fatt magħruf bħala l-post tan-nammrati. Hemmhekk l-Għarus jigi jiltaqa' mas-Samaritana – "Din il-mara hi xbieha tal-Knisja" (S. Wistin).

Kien għall-ħabta tas-sitt siegħa...

F'kuntrast ma' Nikodemu li mar għand Ġesù "billejl" (Ġw 3,2), Ġesù jigi jiltaqa' ma' din il-mara fil-qalba tal-jum. Jekk il-bniedem jibqa' jfittex lil Alla fid-dlam (tad-dubju, tan-nuqqas ta' fidi, għax għadu ma jafux), Alla jfittex lill-bniedem fid-dawl, għax jafu digà, jaf fejn isibu, jaf x'hemm fil-qalb ta' kull bniedem (Lq 16,15; Ġw 2,25; Salm 138). Alla hu dawl, u ebda dlam ma hemm fih (1Ġw 1,5). Dan id-dawl deher f'Ġesù li gie biex idawwal lil kull bniedem (Ġw 1,9).

u Ġesù, għajjen kif kien mill-mixi, qagħad bilqiegħda hdejn il-bir.

Kien "għall-ħabta tas-sitt siegħa" li Ġesù "qagħad bilqiegħda hdejn il-bir" u l-mara Samaritana għarfitu bħala "akbar minn missierna Ġakobb". Kien ukoll "għall-ħabta tas-sitt siegħa" meta Pilatu qiegħed lil Ġesù "fuq sedja għolja, fil-post imsejjaħ Litòstrotos", u qal lil-Lhud: "Arawh is-sultan tagħkom!" (Ġw 19,13-14).

Ġesù “għajjen kif kien mill-mixi”. Il-missjoni ta’ Ġesù kienet tikkonsisti filli jimxi u jterraq fost il-bnedmin: “Huwa *qagħad idur* l-ibliet u r-rhula, jipprietka u jxandar l-Evangeli tas-Saltna ta’ Alla” (Lq 8,1). Huwa tabilhaqqa “*għadda* jagħmel il-ġid u jfejjaq lil dawk li kienu maħkumin mix-xitan...” (Atti 10,38). L-għejja fizika ta’ Ġesù hi frott l-għotja sħiħa tiegħu nnifsu. Qatt ma fittex lulu nnifsu; kien lest jissagrifika anke l-mumentali tal-mistrieħ tiegħu biex ma jhallix il-merħla tbatu (ara Mk 6,30-34). Hija l-għejja tar-ragħaj it-tajeb li jmur ifittex in-nagħga li tkun intilfitlu u ma jistrieħx qabel isibha (ara Lq 15,4).

U giet mara mis-Samarija timla l-ilma. Ġesù qalilha: “Agħtini nixrob!”.

Bħalma Ġakobb jieħu grazzja ma’ Rakel ħdejn il-bir (ara Ġen 29,2-10), hekk Ġesù ħdejn il-bir jipprova jisraq il-qalb tal-mara li għadha ma tafux (ara Hos 2,16). Huwa juriha l-għatx tiegħu għaliha biex jisraq l-għatx tagħha għalih. L-Imħabba divina għandha bżonn tħobb u tkun maħbuba (ara Dewt 6,4-5). Ġesù ma jitolb l-imħabba bil-forza imma jistieden għall-imħabba billi joffri l-imħabba kollha tiegħu. U billi “ħadd m’għandu mħabba akbar minn din: li wiehed jagħti ħajtu għal ħbiebu” (Ġw 15,13), proprju fuq is-salib, meta lil dawk li kienu tiegħu “ħabbhom għall-aħħar” (Ġw 13,1), Ġesù jgħajjat: “Għandi l-għatx!” (Ġw 19,28). Hija l-Imħabba fil-milja tagħha li titlob li tkun maħbuba!

Il-mara mis-Samarija qaltlu: “Kif! Inti Lhudi u titlob lili, Samaritana, biex nagħtik tixrob?”

Id-djalogu bejn Alla u l-bniedem ħafna drabi jidher diffiċli. Imma l-imħabba tniżżel lil Alla fil-livell tal-bniedem u tagħmel possibli d-djalogu. Dan id-djalogu jwassal għall-għarfien tad-“don ta’ Alla”.

Ġesù wegħibha: “Kieku kont taf id-don ta’ Alla u min hu dak li qiegħed jgħidilek: ‘Agħtini nixrob’, kieku int kont titolbu, u hu kien jagħtik ilma ħaj.”

Ġesù jitolb xi ħaġa żgħira biex ikun jista’ jagħti xi ħaġa akbar, anzi biex ikun jista’ jagħti kollox. Dak li jitolb l-ilma tal-bir iwiegħed li jagħti ilma ħaj li jwassal għall-ħajja ta’ dejjem. Il-provokazzjoni ta’ Ġesù tqalnal fil-qalb tal-mara kurzità biex tfittex tagħraf “min hu” dak li ħa l-inizjattiva u qiegħed ikellimha. Hu nnifsu huwa “d-don ta’ Alla”.

Qaltlu l-mara: “Sinjur, mnejn se ggħib l-ilma ħaj jekk anqas biex timla ma għandek u l-bir huwa fond? Jaqaw int aqwa minn missierna Ġakobb li tana dan il-bir, li minnu xorob hu u wliedu u l-imrieħel tiegħu?”

Il-mara tibda tagħraf li fir-realtà Ġesù hu akbar minn Ġakobb, bħalma hu akbar minn Abraham (ara Ġw 8,56) u akbar minn Mosè (ara Ġw 6,32). Fil-bidu l-mara tagħmel minn kollox biex ma tħallix lil Ġesù jidħol fl-intimità tagħha. B’diversi modi tagħmillu rezistenza. Bil-mod il-mod Ġesù jwassalha biex tagħraf lilha nfisha u d-dnub tagħha, imma wkoll lulu li qed ikellimha u l-imħabba tiegħu lejha. Bl-imħabba tiegħu Ġesù jirbaħ il-qalb tagħha.

Wegħibha Ġesù: “Kull min jixrob minn dan l-ilma jerga’ jagħtih l-għatx; imma min jixrob mill-ilma li nagħtih jien qatt iżjed ma jkun bil-għatx. L-ilma li nagħtih jien isir fih għajn tal-ilma li jwassal sal-ħajja ta’ dejjem.”

Jekk Ġesù jitlobha tagħtih jixrob, dan għaliex irid jaqtgħalha l-għatx veru tagħha. B'differenza minn kull haġa oħra, dak li jagħti Ġesù biss jimla l-qalb! (ara Ġer 2,13). L-għajn ta' ilma li Ġesù jwiegħed, u li johroġ mill-kustat tiegħu (ara Ġw 19,34), huwa l-Ispirtu s-Santu (ara Ġw 7,38-39).

Qaltlu l-mara: "Agħtini dan l-ilma, Sinjur, biex ma jaqbadnix l-għatx, u anqas ma noqgħod ġejja u sejra hawn nimla ilma."

Bl-imħabba tiegħu Ġesù jwassalha biex hi stess issa titolbu: "Agħtini dan l-ilma!" Fil-mument li fih il-mara tagħraf li Ġesù jhobbha u jridilha l-ġid, hija tħalli jaqgħu d-difiżi kollha tagħha u tinxtehet f'dirgħajn il-ħniena tiegħu, tittallab is-salvazzjoni. Bl-Ispirtu tiegħu Ġesù jittrasformaha u jagħmilha dixxiplu u appostlu tiegħu (v.28-30.39-42).

MEDITATIO

X'tip ta' għatx hemm fil-ħajja tiegħi?... X'inhuma l-bżonnijiet li hemm ġo fija?... X'qed infittex?... X'nixtieq?... X'jonqosni?...

Kif jista' Ġesù jtaffili dan l-għatx tiegħi?... Qed inħallih itaffihuli, jew qed nagħmillu reżistenza?...

Kif nista' jien intaffi l-għatx ta' Ġesù?...

ORATIO - CONTEMPLATIO

Inpogġi lili nnifsi flok il-mara tal-vangelu, waħdi quddiem Ġesù. Inħallih iħares lejja, jaqrati qalbi, iħobbni... Nixxennaq għall-ilma tiegħu... Mas-Samaritana nitolbu: "Agħtini dan l-ilma...!"